

KLAGANDE

Försäkringskassan

MOTPART

Jukka Siltanen, 19650612-2693

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten i Stockholms dom den 6 december 2021
i mål nr 22010-21, se bilaga A

SAKEN

Föräldrapenning

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

1. Kammarrätten meddelar prövningstillstånd.
 2. Kammarrätten avslår överklagandet.
 3. Kammarrättens beslut om inhibition den 22 december 2021 upphör därmed att gälla.
-

YRKANDEN M.M.

Försäkringskassan yrkar att kammarrätten ska fastställa Försäkringskassans beslut och för fram bl.a. följande.

Högsta förvaltningsdomstolen (HFD) har i HFD 2019 ref. 5 slagit fast att föräldrapenning ska anses vara en familjeförmån enligt förordning (EG) nr 883/2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen. Dessförinnan ansågs föräldrapenning vara en förmån vid moderskap och likvärdiga förmåner vid faderskap. För familjeförmåner finns särskilda samordningsregler för att undvika dubbelkompensation och samtidigt se till att familjer i gränsöverskridande situationer tillförsäkras högsta möjliga ersättning. Många andra medlemsstater har klassificerat sina föräldrapenningförmåner som förmåner vid moderskap och likvärdiga förmåner vid faderskap. Detta medför att den svenska föräldrapenningen inte kan samordnas med en annan medlemsstats föräldrapenning enligt de särskilda reglerna för familjeförmåner.

I artikel 10 i förordning 883/2004 finns en generell bestämmelse mot överlappande förmåner. Där anges att förordningen inte ska kunna åberopas för att erhålla eller bevara en rätt till flera förmåner av samma slag för samma period av obligatorisk försäkring. Bestämmelsen innebär att samordningsbestämmelserna i förordningen inte ska kunna användas för att en person ska kunna få eller bevara rätt till flera förmåner av samma slag och för samma period. Förordningen kan emellertid inte åberopas för att minska förmåner som tillerkänns en person med tillämpning uteslutande av nationell lagstiftning, utan för det behövs nationella regler. I svensk rätt finns en avräkningsbestämmelse i 12 kap. 33 § socialförsäkringsbalken, SFB. Syftet med bestämmelsen är att familjer inte ska dubbelkompenseras.

Om tillämpningen av 12 kap. 33 § SFB, såsom förvaltningsrätten ansett, kräver att de aktuella förmånerna klassificeras på samma sätt EU-rättsligt,

innebär det att avräkning sällan kan ske och att många föräldrar kommer att dubbelkompenseras. Det leder i sin tur till att Sverige kommer att behöva bevilja föräldrapenning i högre utsträckning än då föräldrapenningen klassificerades som en moderskaps- och likvärdig faderskapsförmån.

Förvaltningsrättens bedömning är att en förmån från en annan medlemsstat ska anses motsvara föräldrapenning endast om den aktuella förmånen tillhör samma sakområde. Försäkringskassan har svårt att finna stöd för denna bedömning. Det följer varken av utformningen av bestämmelsen i 12 kap. 33 § SFB eller av förarbetsuttalanden.

Försäkringskassan anser inte att förmåner inom olika sakområden alltid har olika syften och att de därmed inte kan vara av samma slag. Av EU-domstolens dom i mål nr C-431/16 Blanco Marqués, p. 60 och 61, framgår att två förmåner som tillhör olika sakområden kan anses vara av samma slag. Även domen i mål nr C-347/12 Wiering, ger uttryck för att frågan om samma slag inte rakt av är kopplad till vilket sakområde en förmån tillhör.

EU-domstolen har i flera domar angett hur bedömningen av vilka förmåner som är av samma slag ska göras, se t.ex. mål nr C-171/82 Valentini och mål nr C-102/91 Knoch. Alla sociala trygghetsförmåner anses vara av samma slag oberoende av särdragen hos de olika nationella lagstiftningarna. Det gäller när förmånerna är lika vad gäller syfte, ändamål, beräkningsgrund och villkor för beviljande. Det finns dock inget krav på fullständig överensstämmelse mellan beräkningsgrunderna och villkoren för beviljande, eftersom det skulle innebära att bestämmelsen nästan aldrig skulle kunna tillämpas med tanke på medlemsstaternas vitt skilda lagstiftningar. Det skulle också motverka förbudets syfte som är att förhindra obefogade sammanträffanden av förmåner. Att undvika dubbelkompensation har därmed också stöd av EU-rätten.

Av MISSOC (Mutual Information System on Social Protection) framgår bl.a. att både den svenska föräldrapenningen och den finländska ersättningen har till syfte att göra det möjligt för föräldrar att vara hemma med sina barn genom att kompensera inkomstbortfall som uppstår vid frånvaro från arbetet. Även om det finns vissa skillnader mellan förmånerna har förmånerna alltså samma syfte och ändamål och får därmed anses vara av samma slag. Den finländska ersättningen är därmed en sådan förmån enligt utländsk lagstiftning som motsvarar svensk föräldrapenning och som ska räknas av med stöd av 12 kap. 33 § SFB.

Eftersom avräkning ska ske och rätt till föräldrapenning därmed saknas, föreligger det anledning till ändring av det slut vartill förvaltningsrätten kommit.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten anser att det finns skäl att meddela prövningstillstånd och tar upp målet till omedelbart avgörande.

Kammarrätten instämmer i förvaltningsrättens bedömning. Överklagandet ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (formulär 4).

Gabriella Loman
kammarrättsråd
ordförande

Ylva Börjesson
kammarrättsråd
referent

Mårten Garnau
tf. assessor

/Martin Larsson
föredragande jurist

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**

Avdelning 31

DOM

2021-12-06

Meddelad i Stockholm

Mål nr

22010-21

KLAGANDE

JUKKA Petteri Siltanen, 19650612-2693

MOTPART

Försäkringskassan

ÖVERKLAGAT BESLUT

Försäkringskassans beslut 2021-06-04, se bilaga 1

SAKEN

Föräldrapenning

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten upphäver det överklagade beslutet och visar målet åter till Försäkringskassan för beräkning av Jukka Siltanens föräldrapenningdagar.

Dok.Id 1445357

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00 E-post: avd31.fst@dom.se www.domstol.se/forvaltningsratten-i-stockholm/	-	måndag–fredag 08:00–16:00

YRKANDEN M.M.

Jukka Siltanen yrkar att det överklagade beslutet ska ändras så att 263 dagar ska dras av i stället för 319 dagar av hans föräldrapenningdagar. Han för fram i huvudsak följande. Försäkringskassan har dragit av fel antal dagar. Andra länder betalar ut ersättningar per vecka eller månad. Olika länder kan definiera veckor på olika sätt. Han har inte informerats om att han inte ens skulle kunna få sina 90 dagar när barnets mamma tog ut alla sina finska dagar.

Försäkringskassan anser att överklagandet ska avslås.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Föräldrapenning är en bosättningsbaserad förmån som kan lämnas till den som är försäkrad för sådana förmåner enligt 5 kap. SFB. Enligt 12 kap. 12 § SFB lämnas föräldrapenning med anledning av ett barns födelse under högst 480 dagar.

Om en förälder har fått en förmån som motsvarar föräldrapenning med anledning av ett barns födelse enligt utländsk lagstiftning ska den tid som den utländska förmånen har lämnats för räknas av från antalet föräldrapenningdagar som lämnas enligt SFB (se 12 kap. 33 § SFB).

Enligt artikel 3 i förordning (EG) nr 883/2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen är förordningen tillämplig på all lagstiftning som rör ett antal i artikeln uppräknade sakområden, bl.a. ”förmåner vid moderskap och likvärdiga förmåner vid faderskap” och ”familjeförmåner” (artikel 3.1 b respektive j). Förordningen innehåller samordningsregler som tillämpas för att bl.a. bestämma hur olika förmåner ska samordnas om den enskilde har

rätt till förmåner från flera medlemsstater. En förutsättning för att förmåner i sådana fall ska samordnas är att de tillhör samma sakområde.

Enligt artikel 10 i förordning 883/2004 ska förordningen inte, om inte annat föreskrivs, kunna åberopas för att erhålla eller bevara en rätt till flera förmåner av samma slag för samma period av obligatorisk försäkring.

Kammarrätten i Stockholm har i två avgöranden uttalat att förmåner som tillhör olika sakområden enligt förordningen inte kan vara förmåner av samma slag. Mot den bakgrunden har kammarrätten ansett att en österrikisk förmån som inte tillhör samma sakområde som den svenska föräldrapenningen inte kan anses motsvara svensk föräldrapenning i den mening som avses i 12 kap. 33 § SFB. Den österrikiska förmånen kunde därför inte räknas av från det högsta antalet dagar som föräldrapenning kan lämnas för (se Kammarrätten i Stockholms domar i mål nr 2660-21 och 2659-21).

Förvaltningsrättens bedömning

Frågan i målet är om Försäkringskassan har haft fog för att minska Jukka Siltanens ersättningsdagar på sätt som skett med hänvisning till att barnets andra förälder har mottagit ersättning i Finland för motsvarande 319 dagar.

Svensk föräldrapenning tillhör sakområdet ”familjeförmåner” enligt förordning 883/2004 och de aktuella finska förmåner i målet tillhör sakområdet ”förmåner vid moderskap och likvärdiga förmåner vid faderskap”. Eftersom de inte tillhör samma sakområde har de inte samma syfte och är därför inte av samma slag. De finska förmåner kan således inte anses vara sådana förmåner enligt utländsk lagstiftning som motsvarar svensk föräldrapenning. Avräkning ska därför inte göras enligt 12 kap. 33 § SFB. Det överklagade beslutet ska därför upphävas och målet visas åter till

Försäkringskassan för ny beräkning av Jukka Siltanens
föräldrapenningdagar.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i
bilaga 2 (FR- 12).

Anders Mellstrand
Rådman

Förvaltningsrättsnotarien Linnea Blomberg har varit föredragande.

GF Omprövning
Jenny Wikström, 010-119 24 16

210531392995_2021-0022822708

1 (2)

Datum
2021-06-04

Personnummer
19650612-2693

Jukka Petteri Siltanen
Järnvägsgratan 32 A Lgh 1203
172 35 Sundbyberg

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM

INKOM: 2021-07-15
MÅLNR: 22010-21
AKTBIL: 4

Omprövning av beslut om föräldrapenning

Beslut

Försäkringskassan ändrar inte beslutet som fattades den 21-04-26.

Beskrivning av ärendet

Det tidigare beslutet

Försäkringskassan beslutade den 26 april 2021 att dra av 319 dagar från de föräldrapenningdagar som finns för Max Wilhelm. Anledningen till beslutet var att den andra föräldern har fått ersättning från Finland under 319 dagar för Max Wilhelm.

Din begäran om omprövning

Du har begärt omprövning av beslutet. Du skriver att din fru har fått ersättning i Finland för 263 dagar. Ersättningen var mycket lägre än hennes lön. Du hänvisar till HFD 2015 ref 15. Du vill att rätt antal dagar dras av för Max Wilhelm och vill även veta hur många dagar som finns kvar för honom.

Motivering till beslutet

Om en förälder har fått ersättning enligt utländsk lagstiftning som motsvarar föräldrapenning, med anledning av ett barns födelse, ska den tid som den utländska ersättningen har betalats ut räknas av från de dagar som föräldrarna kan få föräldrapenning.

Syftet med bestämmelsen om avräkning är att undvika att oavkortade förmåner betalas från två eller flera länder för vård av samma barn. Vid beräkningen av antalet föräldrapenningdagar för ett barn ska de antal dagar då föräldrarna fått motsvarande förmån för samma barn från ett annat land räknas av. Avräkningen ska göras för den utländska ersättningen oavsett vem av föräldrarna som har fått ersättningen.

Försäkringskassan har fått uppgift från Finland att Max Wilhelms mamma har fått utbetalt ersättning motsvarande föräldrapenning i Finland under perioden 16 oktober 2019 – 29 augusti 2020.

Sverige betalar ut ersättning per kalenderdag. Andra länder betalar ut ersättning per vecka, per månad eller som en engångsersättning. Olika länder kan ha definierat vecka på olika sätt.

I HFD domen 2015 ref 15 ansåg Högsta förvaltningsdomstolen att utgångspunkten för avräkning ska vara den tid som den utländska förmånen har lämnats och inte vilken ersättning man har fått.

Eftersom den andra föräldern har varit hel föräldraledig ska avräkning göras för alla dagar under perioden 16 oktober 2019 – 29 augusti 2020, totalt 319 dagar.

Försäkringskassan ändrar inte beslutet efter omprövning.

Bestämmelser som beslutet grundas på

Det här beslutet är grundat på följande bestämmelser:

- 12 kap. 33 och 34 §§ socialförsäkringsbalken
- 113 kap. 7 § socialförsäkringsbalken.

Försäkringskassan

Jenny Wikström

Är du inte nöjd med beslutet?

Om du tycker att beslutet är fel kan du överklaga det. I så fall ska du skicka ett brev till den här adressen:

Försäkringskassan, OMP
Box 93
851 02 Sundsvall

Vi skickar sedan brevet tillsammans med samtliga handlingar i ditt ärende till förvaltningsrätten.

Vi måste få ditt brev inom två månader från den dag du tog del av beslutet. Brevet ska innehålla följande uppgifter:

- Vilket beslut som du vill överklaga.
- Hur och varför du vill att beslutet ska ändras.
- Ditt namn, personnummer, adress och telefonnummer.

Om du anlitar ombud behöver du ange ombudets namn, adress och telefonnummer.

Det här behöver du också veta

Antalet ersättningsdagar med föräldrapenning i Sverige är 480 dagar, 390 dagar på sjukpenningnivå och 90 dagar på lägstanivå. Efter avräkning av dagar uttagna i Finland finns 71 dagar på sjukpenningnivå och 90 dagar på lägstanivå kvar för Max Wilhelm.

Du har ansökt om föräldrapenning för perioden 5 juni – 25 juli 2021, 51 dagar på sjukpenningnivå.

Har du frågor?

Du är välkommen att ringa till mig, Jenny Wikström, på 010-119 24 16 eller till vårt kundcenter om du har några frågor.

Adress
Försäkringskassan, OMP
Box 93
851 02 Sundsvall
Webbplats
forsakringskassan.se

Telefon
0771-524 524

Organisationsnummer
202100-5521

Hur man överklagar

FR-12

Vill du att beslutet ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 2 månader

Tiden räknas oftast från den dag som du fick del av det skriftliga beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För en part som företräder det allmänna (till exempel myndigheter) räknas tiden alltid från den dag domstolen meddelade beslutet.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Oftast är sista dagen för överklagande exakt 2 månader från det datum som tiden börjar räknas.

Exempel: Du fick del av beslutet den 21 december
→ tiden går ut den 21 februari.

Om samma datum inte finns i slutmånaden går tiden i stället ut på slutmånadens sista dag.

Exempel: Du fick del av beslutet den 31 december
→ tiden går ut den 28 februari.

Är sista dagen en lördag, söndag eller helgdag, mid-sommarafton, julafton eller nyårsafton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

och varför du tycker att kammarrätten ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).

3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.

Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten. Du hittar adressen i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Så här gör du

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill överklaga kammarrättens avgörande ska skriva till Högsta förvaltningsdomstolen. Skrivelsen ställs alltså till Högsta förvaltningsdomstolen *men ska skickas eller lämnas till kammarrätten*.

Överklagandet ska ha kommit in till kammarrätten *inom två månader* från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagande för det allmänna räknas dock från den dag beslutet meddelades.

För en enskild klagande är sista dagen för överklagande två månader från den dag då han/hon fick del av kammarrättens beslut. Om klaganden fick del av kammarrättens beslut t.ex. den 30 juni måste skrivelsen med överklagande ha kommit in senast den 30 augusti. Om klaganden fick del av beslutet t.ex. den 31 juli, som inte har någon motsvarighet två månader senare, löper tiden i stället ut på slutmånadens sista dag, dvs. i det här exemplet den 30 september. Om sista dagen för överklagande infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommar, jul- eller nyårsafton, räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i Högsta förvaltningsdomstolen krävs att *prövningstillstånd* meddelas. Högsta förvaltningsdomstolen lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas eller om det finns synnerliga skäl till sådan prövning, såsom att det finns grund för resning eller att målets utgång i kammarrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om prövningstillstånd inte meddelas står kammarrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Högsta förvaltningsdomstolen varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla följande uppgifter;

1. den klagandes namn, person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nå för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till Högsta förvaltningsdomstolen
2. det beslut som överklagas med uppgift om kammarrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet
3. de skäl som klaganden vill åberopa för sin begäran om att få prövningstillstånd
4. den ändring av kammarrättens beslut som klaganden vill få till stånd och skälen för detta
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.